

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo
postmottak@kmd.dep.no

Deres ref./Your ref.:
21/3980-2

Vår ref./Our ref.:
ABJ/2021/699

Dato/Date:
Oslo, 13. oktober 2021

Høring av forslag til ny ekomlov, ny ekomforskrift og endringer i nummerforskriften

Norsk Romsenter (NRS) viser til Kommunal- og moderniseringsdepartementets høring med ovennevnte tittel datert 2. juli 2021 og med høringsfrist 15. oktober 2021.

Etter vårt skjønn er det kun deler av høringen og de foreslåtte endringene som er relevant for den sektor NRS representerer. Dette inkluderer spesielt satellittkommunikasjon som del av det nasjonale tilbud av kommunikasjonstjenester, lov og regulering relatert til frekvensforvaltning og satellittsystemer, der dette er nevnt spesielt, samt aspekter rundt beskyttelse mot skadelig interferens inn mot satellittbaserte tjenester generelt.

Vi har i denne sammenheng noen spesifikke kommentarer.

Forslag til ny lov om elektronisk kommunikasjon (ekomloven): §11-13, §11-14, §11-15, §11-16.

Disse erstatter eksisterende §6-2a Mobilregulert sone og det nevnes nå spesifikt at frekvenser som "brukes til mottak fra satellitt" kan være gjenstand for særskilt tillatelse for andre formål i gitte situasjoner.

NRS mener, som også uttrykt i tidligere høringssvar på dette temaet, det er meget viktig å poengtere at også satellittbaserte navigasjonssystemer (GNSS - Global Navigation Satellite Systems), slik som GPS og det europeiske system Galileo, høyst sannsynlig vil være berørt av slik aktivitet. Ulovlig jamming av GNSS skaper allerede problemer for en rekke systemer. Disse systemene benyttes i økende grad til samfunnskritiske formål. I tillegg til posisjonsdata er også den nøyaktige tidsreferanse systemene gir en integrert del av en rekke IKT-systemer og samfunnskritisk infrastruktur. Dette inkluderer ulike anvendelser innenfor luftfarten, blant annet innflyvnings- og landingssystemer, og også høyst sannsynlig systemer som benyttes av nødetater, politi og forsvar. Det er her viktig å påpeke at jamming med tilsynelatende kort rekkevidde på bakken ofte har betydelig lengre rekkevidde mot luftrommet over det aktuelle området.

På bakgrunn av dette mener NRS at de omtalte virkemidler må benyttes forholdsmessig og med varsomhet. De negative konsekvenser jamming potensielt kan medføre for de operative beredskapsstyrkene selv og samfunnskritiske systemer må hensyntas. Satellittbaserte navigasjonssystemer må være en viktig del av disse vurderingene.

Forslag til ny lov om elektronisk kommunikasjon (ekomloven): Kapittel 13 Om tillatt utstyr, innførsel, omsetning og bruk. Virkeområdet til bestemmelsen foreslås utvidet slik at den skal gjelde annet utstyr i tillegg til radioutstyr og terminalutstyr. Dette innebærer at bestemmelsen i tillegg til å omfatte utstyr til bruk til elektronisk kommunikasjon og også omfatter annet utstyr som kan forstyrre elektronisk kommunikasjon.

Vi oppfatter dette som en skjerping av regelverket som kan bidra til ytterligere interferensbeskyttelse av satellittbaserte tjenester generelt og GNSS spesielt, og støtter dette.

Forslag til ny lov om elektronisk kommunikasjon (ekomloven). §11-18 Regressansvar for skade voldt av romgjenstand. Fra KMDs dokument «Merknader til forslag til ny lov om elektronisk kommunikasjon (ekomloven)»:

Forslag til bestemmelse viderefører gjeldende ekomlov § 6-7 uten endringer.

Det kan bli aktuelt å oppheve denne bestemmelsen i ekomloven ved vedtakelse av ny romlov.

Gjeldende lovtekst lyder:

§ 11-18 Regressansvar for skade voldt av romgjenstand

I den utstrekning Norge i henhold til internasjonal overenskomst har utbetalt erstatning for skade voldt av romgjenstand, kan myndigheten kreve regress hos ansvarlig virksomhet.

Den som direkte anmoder om oppskyting av romgjenstand må stille sikkerhet gjennom forsikring eller garanti for erstatningsforpliktelse som den norske stat kan pådra seg etter internasjonal overenskomst som Norge har sluttet seg til.

NRS støtter generelt at denne bestemmelsen bør oppheves ved vedtakelse av ny romlov og dermed erstattes av en mer utfyllende bestemmelse. Gjeldende bestemmelse er uklar med hensyn på ansvarsfordeling, og myndighetens adgang til å kreve regress hos ansvarlig virksomhet er i praksis uten begrensning. I det foreliggende forslag til romlov er ansvaret begrenset til 600 millioner norske kroner (med mindre myndighetene fastsetter et annet beløp i tillatelsen). Vi ber om at gjeldende bestemmelse justeres i påvente av en mer konsis og utfyllende bestemmelse gjennom romloven. Vi foreslår derfor følgende endring i § 11-18, andre ledd:

Den som direkte anmoder om oppskyting av romgjenstand ~~må~~ kan bli pålagt å stille sikkerhet gjennom forsikring eller garanti for erstatningsforpliktelse som den norske stat kan pådra seg etter internasjonal overenskomst som Norge har sluttet seg til.

Vennlig hilsen

Arvid Bertheau Johannessen
Seniorrådgiver
Spektrumsansvarlig